

3. Прилуцька О. А. Діяльність Міністерства внутрішніх справ України з управління освітнім процесом у підвідомчих вишах: правовий аспект [Електронний ресурс] / Актуальні проблеми державного управління. – 2012. – № 2. – С. 271. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apdy_2012_2_39.pdf.
4. Наказ від 25 листопада 2016 року № 1252 «Про затвердження Концепції реформування освіти в Міністерстві внутрішніх справ України». Режим доступу http://www.cct.com.ua/2016/25.11.2016_1252.htm
5. Б. Малишева «Чому реформа поліцейської освіти необхідна» від 2016 року. Режим доступу: http://policeexperts.info/2016/09/22/police_education_1/

Надійшла до редколегії 29.03.2017

ТИМОЩУК О. С. ПРОБЛЕМА НЕОБХОДИМОСТІ РЕФОРМИРОВАНИЯ ПОЛИЦЕЙСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ И ЕЕ НЕОБХОДИМОСТЬ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ

Исследуется вопрос проблемы реформирования полицейского образования в Украине и основных проблем обновления общественных требований к полиции. Определяются пути осуществления реформы профессионального образования работника полиции и место ведомственных учебных заведений МВД в новых условиях.

Ключевые слова: профессиональное образование, реформирование, подготовка сотрудника полиции.

TIMOSHCHUK O. S. THE PROBLEM OF THE NEED TO REFORM POLICE TRAINING AND ITS NECESSITY IN THE MODERN WORLD

Examines the problem of reforming the police education in Ukraine and the main problems of the renewal of the public requirements of the police. Defines the implementation of the reform of professional education of the police officer and the place of the education institutions of the Ministry of internal Affairs in the new environment.

Keywords: professional education, reform, training of police officer.

УДК 351.74(477)

В. В. ЧОРНОБРОВЕНКО,

старший інспектор тренінгового центру ГУНП в Донецькій області

АЛГОРИТМИ ДІЙ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У НАВЧАННІ ТА ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Статтю присвячено необхідності розробки алгоритмів дій поліцейських в типових та екстремальних ситуаціях, закріпленню їх на законодавчому рівні, впровадження в процес навчання та практичну діяльність з метою підвищення ефективності роботи поліції та законності при виконанні покладених на неї завдань.

Ключові слова: алгоритми дій, законодавче закріплення, впровадження в процес навчання, алгоритми в практичній діяльності.

В умовах реформування системи МВС України, головним завданням при підготовці поліцейських є навчання їх ефективним, своєчасним та правомірним діям у

різних типових та екстремальних ситуаціях, які можуть раптово виникати під час виконання службових завдань.

Європейська інтеграція України зобов'язує державу забезпечити ефективне функціонування інститутів, які гарантуватимуть верховенство права, додержання прав і свобод людини і громадянина. Відповідно, одним із принципів, на яких ґрунтується діяльність поліції, згідно статті 8 Закону України «Про Національну поліцію», є законність, яка полягає у тому, що «поліція діє виключно на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України». Прогалини у законодавстві, колізії правових норм, а також відсутність нормативного закріплення способів, алгоритмів дій поліцейських, призводять до невизначеності дій, здійснення помилок у виборі поліцейських заходів під час реалізації головних завдань поліції, передбачених ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію».

Нормативне закріплення алгоритмів дій поліцейських є гарантією законності діяльності поліцейських та важливим заходом забезпечення правопорядку в державі.

Актуальність. Відсутність на сьогоднішній день закріплених на законодавчому рівні алгоритмів дій поліцейських в типових та екстремальних умовах, які б ґрунтувалися на систематизації та об'єднанні нормативно-правових актів, регламентуючих діяльність поліції, з урахуванням матеріалів та рекомендацій (результатів досліджень) навчальних дисциплін з тактичної, фізичної, вогневої, психологічної підготовки та ін.

Метою цієї роботи є дослідження ролі (перспектив впровадження) алгоритмів дій у підготовці поліцейських та практичній діяльності. Для досягнення поставленої мети слід вирішити такі завдання: визначити поняття алгоритму дій поліцейських, вимоги до алгоритмів дій, перспективи впровадження алгоритмів дій у процес підготовки поліцейських та їх значення і використання у практичній діяльності.

У тлумачному словнику визначене наступне поняття алгоритму. **Алгоритм** — це набір інструкцій, що описують порядок дій виконавця для досягнення конкретного результату (рішення задачі).

Для того, щоб сформулювати та адаптувати поняття алгоритму дій поліцейських, необхідно визначити основні критерії та вимоги, на яких мають ґрунтуватися алгоритми.

Вимоги, які необхідно враховувати при складанні алгоритмів:

- однозначні та ясні формулювання дій;
- легкість для сприйняття, розуміння, запам'ятовування і зручність для роботи та аналізу своїх дій;
- врахування різних умов (нормальні умови - мають на увазі такі умови, при яких існує невелика ймовірність виникнення конфронтації між поліцейським і правопорушником, екстремальні умови - в умовах високої ймовірності виникнення протидії, збройного зіткнення між поліцейським і порушником закону);
- передбачувати варіативність дій з урахуванням різних умов несення служби та різних ступенів ризику;
- визначати як індивідуальні дії, так і групові дії поліцейських, зокрема особливості взаємодії поліцейських між собою, а також взаємодію різних служб і нарядів;
- врахування психологічних особливостей поведінки особи, групи осіб чи натовпу, з метою ефективного впливу на правопорушника під час виконання службових завдань;

- систематизація та адаптування положень різних законодавчих актів, що відносяться до сфери діяльності поліції, під конкретні типові та екстремальні ситуації;
- алгоритми мають ґрунтуватися на результатах досліджень навчальних дисциплін з тактичної, фізичної, вогневої підготовки, психології, криміналістики, конфліктології та ін.

Таким чином, **алгоритм дій поліцейських** – це набір інструкцій (заснованих на положеннях нормативно-правових актів, результатах теоретичних та практичних досліджень начальних дисциплін з тактичної, фізичної, вогневої підготовки, психології, криміналістики та ін.), що визначають оптимальний порядок (як індивідуальних так і спільних) дій поліцейських в типових та екстремальних умовах, з метою підвищення ефективності, законності дій поліцейських під час виконання службових завдань.

Використання алгоритмів дій поліцейських у практичній діяльності дозволить:

- оптимізувати дії поліцейських;
- визначити з урахуванням практичного досвіду найбільш ефективні варіанти дій;
- мінімізувати кількість тактичних помилок поліцейських, що призводять до їх травмування та загибелі;
- узагальнити і систематизувати необхідну інформацію з різних нормативно-правових актів під конкретні реальні типові або екстремальні ситуації.

Необхідно підкреслити, що закріплення алгоритмів дій поліцейських на законодавчому рівні, сприятимуть підвищенню психологічної готовності поліцейських, формуванню почуття правової захищеності з боку держави, і впевненості у тому, що при дотриманні алгоритмів дій, які звичайно не повинні суперечити нормативно-правовим актам, дії поліцейських не будуть розглядатися як незаконні.

Переходячи до розгляду **перспективи впровадження алгоритмів дій у процес підготовки поліцейських** необхідно зазначити наступне. Під час навчання поліцейські засвоюють теоретичні знання, формують навички необхідні для виконання службових завдань. Однак після закінчення навчання і призначення на посаду в територіальні підрозділи, усі працівників стикаються з проблемою, коли не можуть використати наявні знання та навички, адаптувавши їх під конкретну ситуацію. Якщо у звичайній типовій ситуації це лише знизить ефективність виконання задач, то у разі раптового погіршення оперативної обстановки та виникнення екстремальної ситуації можливе повне припинення виконання поставленої задачі. Причина даної проблеми у відсутності визначених чітких алгоритмів дій поліцейських направлених для досягнення поставленої мети.

З метою вирішення вищезазначеної проблеми, у навчання починають активно впроваджувати рольову гру, в ході яких відпрацьовуються реальні життєві ситуації, що виникають у процесі несення служби і визначаються оптимальні способи дії поліцейських щодо їх вирішення. Все вищевказане обумовлює необхідність розробки і законодавчого закріплення чітких алгоритмів дій поліцейських. Адже чіткий алгоритм дій поліцейського в тій чи іншій ситуації, залежно від ступеня ризику, який включає в себе весь комплекс дій від початку спілкування з порушником до застосування заходів превентивних заходів або заходів поліцейського примусу та до досягнення очікуваного результату, дозволяє створити зв'язок між теоретичними знаннями і окремими навичками та вмінням адаптувати і використовувати їх в конкретній типовій чи екстремальній ситуації.

Також необхідно зазначити, що законодавче закріплення алгоритмів дій поліцейських та їх використання у навчанні будуть сприяти:

- скороченню терміну навчання поліцейських;
- поліпшенню якості засвоєного матеріалу;
- формуванню стійких умінь діяти своєчасно, впевнено, послідовно та правомірно в умовах дефіциту часу, невизначеності.

Висновок. Аналізуючи сучасний стан законодавства України, в умовах реформування системи МВС України, посилення криміногенної обстановки, збільшення вільного обігу зброї в державі, необхідно розробити та в положення нормативно-правових актів внести зміни, щодо правового закріплення алгоритмів дій поліцейських в типових та екстремальних умовах, що надасть можливості адаптувати процес підготовки поліцейських під практичні життєві ситуації, та впровадити їх у практичну діяльність з метою забезпечення ефективного виконання завдань покладених на поліцію.

СПИСОК БІБЛОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Про Національну поліцію: закон України від 02.07.2015 № 580-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
2. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : наказ МВС України від 26.01.2016 № 50 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16>.
3. Про затвердження Положення про Національну поліцію : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248607704>.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. голов. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ "Перун", 2005. – 1728 с.

Надійшла до редколегії 17.03.2017

ЧЕРНОБРОВЕНКО В. В. АЛГОРИТМЫ ДЕЙСТВИЙ ПОЛИЦЕЙСКИХ В ОБУЧЕНИИ И ПРАКТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Статья посвящена необходимости разработки алгоритмов действий полицейских в типичных и экстремальных ситуациях, закреплению их на законодательном уровне, внедрение в процесс обучения и практическую деятельность с целью повышения эффективности работы полиции и законности при выполнении возложенных на нее задач.

Ключевые слова: алгоритмы действий, законодательное закрепление, внедрение в процесс обучения, алгоритмы в практической деятельности.

CHORNOBROVENKO V. V. ALGORITHMS OF THE POLICE ACTIVITIES IN THE SPHERE OF TRAINING AND PRACTICE

The article is devoted to the necessity to develop algorithms in typical police actions and emergencies, consolidate them in legislation and implementation to the training and practice in order to improve the efficiency and legitimacy of the police in carrying out its tasks.

Keywords: algorithms of actions, legislative fastening, introduction into the learning process, algorithms in practical activity.